

Ik denk al snel: **DIT KAN IK**

Multitalent Ramsey Nasr (39, schrijver, dichter, regisseur, acteur) gelooft op het toneel in zichzelf, maar weet dat daarbuiten alles relatief is.

Door MAAIKE BEEKERS Fotografie TIMO SORBER

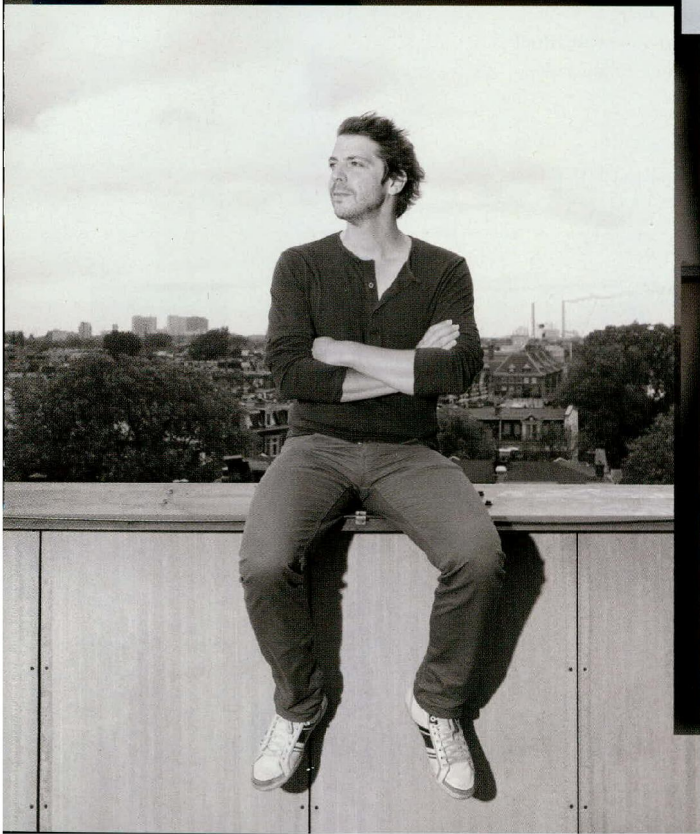
Vroeger, als kind was ik een diplomaatje, maakte er een sport van om me in de situatie van anderen in te leven. Dat heeft een nadeel: als je je altijd in de ander verplaatst, kun je je nooit echt kwaad maken. Gelukkig is dat veranderd: ik kan redeloos boos worden, ook al weet ik dat ik ongelijk heb. Heel lekker is dat, haha. Mijn vrienden, mijn ouders, mensen die me beter kennen, weten dat ik behoorlijk korzelig uit de hoek kan komen. Volgens mij heeft die karakteromslag ook te maken met het schrijven van opiniestukken, met het uiten van je mening in het openbaar. Sinds ik dat doe, buitelen mensen over me heen, voelen ze zich aangevallen en maak ik vijanden. In het begin schrok ik daarvan, maar op een gegeven moment besepte ik: je kunt niet altijd diplomatiek zijn, je kunt niet zeventien miljoen mensen te vriend houden. Wat ik wel lastig vind is wanneer mensen op voorhand al iets tegen me hebben, vanwege mijn naam, of omdat mijn smoel ze niet aanstaat. Laatst schreef iemand op internet: 'Staat-ie eerst met een Gouden Kalf te zwaaien, schrijft-ie nu weer gedichten voor het vaderland, mag er misschien nog iets Nederlands blijven?'

Haalden ze mij en acteur Nasr din Dchar door elkaar. Ik lach er maar om, want anders kon je erom huilen. Sinds mijn rol in de serie *Overspel*, krijg ik sowieso bizarre reacties. 'Wat ben jij een naar mannetje zeg,' zei een conducteur in de trein eens tegen me. En een vrouw op straat tikte me op de schouder: 'Ik vind het vreselijk wat je Iris aandoet!' Dan denk ik: hallo! Het is een ro-ho! Ik leer teksten uit mijn hoofd! Ik dacht dat het alleen bij soaps gebeurde, dat mensen kwaad werden als ze Reinout Oerlemans tegenkwamen, omdat ze dan Arnie zagen.

Jong en onverantwoordelijk

Soms verlang ik terug naar de tijd dat ik voor het eerst eigen werk voordroeg op festivals en in morsige cafés. Dat had iets rock-'n-roll-achtigs, met een biertje op een podium staan, terwijl mensen dachten: *who the fuck is dit?* Dat niemand naar je luisterde, totdat je een snaar raakte, of ze om je moesten lachen. Het had een soort *je m'en fou*, ik had niets te verliezen en zei waar ik zin in had. Nu ik ouder ben en ervaren, hoor ik bij de gevestigde orde en daarmee is er ook iets verloren gegaan. Ik vond het vreselijk toen ik 25 werd. Ik dacht: nu kan ik nog onmogelijk volhouden dat ik zo lekker jong en onverant-

woordelijk ben. Intussen ga ik richting veertig, dat zal ook wel weer een stevige depressie opleveren. Dat feestje laten we maar passeren. Ken je FC Bergman? Dat collectief met jonge gasten, die de wereld willen veroveren en schijt hebben aan alles? Het is de overmoed van jonge honden: de Vijftigers, de Tachtigers, de Aktie Tomaat. Geweldig, dat tegendraadse. Laatst kwam ik een vrouw tegen uit mijn studietijd en die riep: 'Ramsey, wat ben jij rustig geworden!' Ik dacht dat ze me een compliment gaf, want ik was nogal vervelend vroeger, maar ze zei: 'Ja, je was ongelofelijk irritant – dat was juist zo leuk! Ik zag weer voor me hoe ik in cafés de tent afbrak, hoe ik brulde en riep en de leukste wilde zijn. Bewijsdrang ja, maar ook hormonen die in het rond vlogen. Ik was zeventien, deed de Toneelschool in Antwerpen en stond altijd aan, avond aan avond. De hele nacht door tot zeven uur 's ochtends, dan een koffiekoek en de les weer in. Die dingen doe je nu niet meer. Ergens is het ook goed, dat er meer rust is gekomen. Anders zou ik nooit zo kunnen werken als ik nu doe. Vroeger schreef ik alleen gedichten als het uitging met een meisje. Nu ga ik ervoor zitten, omdat het mijn beroep is. Ook muziek heeft me veranderd. Welke muziek? Ik weet niet of ik >>

me daar nou zo populair mee maak... Niet dat ik Nazi-marsen draai, hoor. Ik luister graag naar meerstemmige renaissance-muziek. Daar word ik rustig en opgewonden van tegelijk. Dat effect heeft het niet op iedereen. Ik heb eens een meisje proberen te versieren door een mis uit de veertiende eeuw op te zetten. Nou, die avond werd er niet gevreeën.

Geen plankenkoorts

Voor het eerst in mijn leven ga ik naar de sportschool en ik vind het heerlijk. Ik krijg mijn spieren weer wat terug, ik merk het meteen. Dat mag ook wel, want ik speel bij Toneelgroep Amsterdam. Dat is zo fysiek, dan moet je wel fit zijn. Ik floreer bij die spanning, misschien is het zelfoverschatting, maar ik denk al snel: dit kan ik wel, leuk. Ik heb zelfs eens in Antwerpen in het Sportpaleis gestaan voor 13.000 man die stonden te gillen om een popgroep, om een gevoelig, a capella liedje te zingen. Gek genoeg sla ik dan niet dicht, ik heb geen last van plankenkoorts. Zegt niets over de kwaliteit natuurlijk. Jacques Brel kotste voor elk optreden: als ik maar een fractie van zijn talent mocht hebben, was ik al blij.

'Ik denk wel dat ik een leuke vader zou zijn'

Als je me vraagt of ik ijdel ben is het antwoord ja. Het heeft ook weinig zin dat te ontdekken, als acteur. Kennelijk vind je het de moeite waard voor mensen om naar jou te kijken. Je vindt het niet vreemd dat de spots of camera op jou gericht zijn. Op zich hoeft die ijdelheid geen probleem te zijn. Of je moet zo in je eigen succes gaan geloven dat je in een zeepbel leeft en denkt dat die niet meer is door te prikken. Dan wordt het gevaarlijk.

Ik probeer daar een middenweg in te vinden. Op toneel moet je in jezelf geloven, daarna kun je beter beseffen dat alles relatief is. Wat ook wáár is: over honderd-duizend jaar bestaan wij mensen misschien helemaal niet meer. Er hoeft maar een meteoriet op de aarde te knallen en we zijn weg.

Vergankelijkheid en voortplanting

Ik heb altijd stilgestaan bij de vergankelijkheid. De laatste jaren zijn er veel mensen gestorven in mijn omgeving: Roef Ragas, Willem van de Sande Bakhuyzen,

Jeroen Willems. Zelf ben ik niet bang voor de dood, maar ik zou het wel jammer vinden. Volgens mij is de zin van het leven dat je niet te veel stilstaat bij de zinloosheid ervan, en dat je je voortplant.

Zelf hoop ik ooit vader te worden. Ik denk dat ik een leuke vader zou zijn. Wat ik belangrijk vind is een kind leren nadenken en motiveren, zoals mijn ouders bij mij en mijn broers hebben gedaan. Ik kon goed leren, maar toen ze zagen dat ik graag toneel wilde spelen, steunden ze me daarin. Verder zou ik willen meegeven dat ze niet te snel oordelen over anderen. Mijn moeder is Nederlands, mijn vader Palestijns, dus ik weet hoe mensen kunnen reageren. Het is niet leuk als mensen steeds dezelfde grap maken: Hé, een terrorist! Maar tegelijkertijd is het een rijkdom om van gemengde komaf te zijn. Mijn vader is als moslim opgegroeid, mijn moeder als katholiek, dan beseft je dat er niet één waarheid is. En dat besef, dat geeft me een enorm gevoel van vrijheid.' ■

Ramsey Nasr is te zien in een nieuwe regie van Ivo van Hove: 'Lange dagreis naar de nacht', première 25 augustus, Toneelgroep Amsterdam, tga.nl

BEST THINGS IN LIFE RAMSEY NASR

BESTE STAD

'Antwerpen. Fantastisch, en je bent er zo. Doe niet alleen de Kloosterstraat, maar ga op ontdekking.'

BESTE MUZIEK

'Josquin des Prez, Ockeghem, de Vlaamse en Nederlandse school van de polyfonie (meerstemmige zang, red.). Niet erg hip, maar ik word er gelukkig van.'

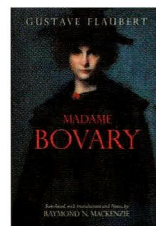
BESTE SERIES

'Alle Deense series zo'n beetje. En ik kijk graag comedy's: Curb Your Enthusiasm, Little Britain, The Office, daar kan ik naar blijven kijken.'

BESTE VAKANTIEBESTEMMING

'Ik vertrek deze week voor de derde keer naar de Noordpool. Geen mensen, geen politiek, geen beschaving. Alleen totale vlaktes en een landschap waar je niet welkom bent: geweldig.'

BESTE BOEK

'Klassiekers als Madame Bovary van Flaubert en Misdaad en Straf van Dostoevski roepen een parallele wereld op, waardoor je de realiteit even ontstijgt.'